

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การเรียนการสอนนั้นเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการเรียนรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่มีผลมาจากประสบการณ์ (Guinea, 1978) ซึ่งการเรียนรู้จากประสบการณ์ คือการที่บุคคลได้มีประสบการณ์ด้วยตนเองกับสิ่งเร้านั้น ถ้าประสบการณ์ตรงที่บุคคลได้รับจากสิ่งเร้านั้น เกิดผลเป็นที่พอใจหรือเป็นผลดีจะมีอิทธิพลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าผลจากประสบการณ์ไม่เป็นที่พอใจ ก็มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งเร้านั้นได้ (พวงรัตน์ บุญญานุกฤษ, 2533) และ สุชา จันทน์เอม (2533) ได้กล่าวถึงการรับรู้ หมายถึง ขบวนการที่คนเรามีประสบการณ์กับวัตถุหรือเหตุการณ์ต่างๆ โดยอาศัยอวัยวะรับสัมผัส ซึ่งในแง่ของพฤติกรรม การรับรู้เป็นขบวนการที่เกิดแทรกอยู่ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองต่อสิ่งเร้า

การรับรู้ที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ เพราะการรับรู้ทำให้เกิดการเรียนรู้ ถ้าไม่มีการรับรู้ การเรียนรู้ก็จะเกิดขึ้นไม่ได้ในทำนองเดียวกัน การเรียนรู้ก็มีผลต่อการรับรู้ครั้งใหม่ เนื่องจากความรู้ความจำเดิม จะช่วยแปลความหมายให้ทราบว่าเป็นอะไร และการรับรู้ที่มีความสำคัญต่อ เจตคติ อารมณ์ และแนวโน้มของพฤติกรรม เมื่อรับรู้แล้วย่อมเกิดความรู้สึกและมีอารมณ์ พัฒนาเป็นเจตคติ แล้วพฤติกรรมก็ตามมาในที่สุดซึ่ง Clark (1980) ได้กล่าวว่า ความคาดหวังของการเรียนรู้ทางการพยาบาลนั้นประกอบด้วย ความรู้ เทคนิค และทักษะของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลตลอดจนการตระหนักในคุณค่าและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และ ผู้สอนนั้นควรให้การช่วยเหลือในทุกๆด้านนอกเหนือจากการสอน และการกระตุ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

การศึกษาภาคปฏิบัติในวิชาชีพพยาบาลนั้น เป็นหัวใจที่สำคัญของการศึกษาพยาบาล โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ตรงในการดูแลผู้ป่วย ให้นักศึกษาได้มีโอกาสนำความรู้ทางทฤษฎี มาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งด้าน สถิติปัญญา การเกิดความรู้ลึกที่ต่อผู้ป่วยและวิชาชีพและที่สำคัญก็คือ การทำการพยาบาลเป็นอย่างถูกวิธีหรือเกิดทักษะเชิงปฏิบัติด้วย การศึกษาภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติในวิชาชีพพยาบาลนั้นเป็นสิ่งแยกจากกันไม่ได้ การศึกษาภาคทฤษฎี จะเสริมการศึกษาภาคปฏิบัติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในขณะที่ระหว่างการศึกษภาคปฏิบัติ ผู้เรียนก็จะสามารถนำความรู้ที่ได้จากประสบการณ์มาเสริมความรู้ในภาคทฤษฎี และเป็นที่ทราบกันดีว่า วิชาชีพการพยาบาลนั้นเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะของการปฏิบัติในรูปของการให้บริการแก่มนุษย์ ซึ่งปรากฏในลักษณะของการดูแลมนุษย์ทั้งกลุ่มที่มีสุขภาพดี และกลุ่มที่มีปัญหาทางสุขภาพ ด้วยจุดมุ่งหมายหลักที่ต้องการให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การผลิตผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะเสริมสร้างให้มี ความรู้ ความสามารถ และมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบวิชาชีพการพยาบาล การที่นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของตน จะช่วยให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จากการศึกษาพบว่า ในการปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกนั้น นักศึกษาพยาบาลจะมีเจตคติ ต่อตนเอง ต่อผู้ป่วย ต่ออาจารย์ และต่อบุคลากรของผู้ให้บริการของโรงพยาบาล ในทางลบ (Gunter, 1969)

ในปัจจุบันสถาบันการศึกษาพยาบาลในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีบทบาทสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ ออกไปปฏิบัติงานด้านการบริการพยาบาลให้แก่สังคมและประเทศชาติ ซึ่งนับได้ว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น ได้มีส่วนช่วยสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจากวิชาชีพการพยาบาลในปัจจุบันนั้นถือว่าเป็นวิชาชีพที่ขาดแคลน และกำลังเป็นที่ต้องการของประเทศชาติเป็นอย่างมาก ในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของคณะพยาบาลศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น ส่วนใหญ่ยังมีข้อจำกัด ในเรื่องของแหล่งฝึกปฏิบัติจึงได้จัดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐบาลหลายแห่ง นักศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปหลายครั้ง ประกอบกับนักศึกษาพยาบาลที่เข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น

ส่วนใหญ่มักผิดหวังจากการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐและอาจไม่ได้เข้ามาเรียนด้วยใจรัก ปัจจุบันเหล่านี้ อาจก่อให้เกิดความเครียด และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ ดังนั้นอาจารย์พยาบาลจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะดูแลช่วยเหลือสนับสนุน ให้ได้มีผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลตามความมุ่งหวัง และอาจารย์พยาบาลควรช่วยให้นักศึกษามองเห็นเป้าหมายของวิชาชีพ โดยส่งเสริมเจตคติต่อวิชาชีพ ปลูกฝังความรู้สึกรักและเมตตา เพราะความไม่เข้าใจอาจจะทำให้ไม่อยากเรียนวิชาชีพพยาบาลต่อไป ซึ่ง ฟาริดา อิบราฮิม (2535) ได้กล่าวถึงปัญหาการเปลี่ยนแนวทางการประกอบวิชาชีพ ของนักศึกษาพยาบาลว่าเป็นเรื่องที่อาจารย์ต้องตระหนัก และต้องช่วยเสริมสร้างให้เขาได้เข้าใจ ในลักษณะของวิชาชีพการพยาบาล และเป้าหมายของวิชาชีพ รวมทั้งอาจารย์จะต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่าง ตลอดจนช่วยจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศของการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก

การจัดเตรียมประสบการณ์การเรียนรู้ในเรื่องของแหล่งฝึกปฏิบัติให้ดีแต่ขาดบรรยากาศของการช่วยเหลือสนับสนุนย่อมไม่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการแสวงหาประสบการณ์และจะทำให้สูญเสียโอกาสในการสร้างความเจริญงอกงามให้กับผู้เรียน การจัดเตรียมบรรยากาศของการฝึกปฏิบัติจะทำให้ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ที่พึงพอใจและประสบผลสำเร็จนั้นครูจะต้องสร้างบรรยากาศของการช่วยเหลือสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ (Reilly, 1992) ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับที่ พวงเพ็ญ ชุณหพราน (2534) ได้กล่าวถึง สัมพันธภาพของอาจารย์ทางคลินิกไว้ว่า สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์และนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอันดับหนึ่ง เพราะถ้านักศึกษาเกิดความตึงเครียดเข้ากันไม่ได้กับอาจารย์ในคลินิก หรือมองภาพอาจารย์ในคลินิกเป็นเพียงผู้ตรวจสอบให้คะแนน ก็จะสะกิดกั้นการเรียนรู้ของนักศึกษา อาจารย์ในคลินิกต้องทำตัวเป็นผู้ร่วมปฏิบัติงานกับนักศึกษา แนะนำและเป็นผู้นำในการดำรงไว้ซึ่งมาตรฐานการพยาบาล ถ้านักศึกษามีความไว้วางใจ ในตัวอาจารย์ก็จะระบาย บอกเล่าสิ่งที่กังวล หรือไม่แน่ใจ ทำให้อาจารย์สามารถชี้แนะได้อย่างถูกต้อง การอภิปรายในหอผู้ป่วยควรทำให้บรรยากาศ เป็นไปอย่างไม่มี ความกดดัน ให้อิสระแก่นักศึกษา ในการแสดงความคิดเห็น และ Deyoung (1991) ได้กล่าวถึงอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพว่าจะต้องมีทักษะของสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และทักษะนี้หมายถึง การให้ความสนใจในตัว of นักศึกษา

รู้ถึงปัญหาต่างๆของนักศึกษาตลอดจนความวิตกกังวลของนักศึกษาและควรยอมรับในตัวของนักศึกษา เนื่องจากนักศึกษายุวบาลนั้น มักจะขาดความมั่นใจในตนเอง กลัวการผิดพลาด ในการปฏิบัติการ ยุวบาล ดังนั้นสิ่งสำคัญที่อาจารย์จะช่วยให้นักศึกษาให้เกิดความเชื่อมั่นได้ก็คือ อาจารย์จะต้องใช้ เทคนิคการรับฟังด้วยความเห็นอกเห็นใจ ยอมรับในความเป็นบุคคลของนักศึกษา และในการติดต่อ สื่อสารจะต้องมีความซื่อสัตย์ นอกเหนือจากนั้นอาจารย์ควรจะต้องมีความเอื้ออาทร และ เข้าใจ ถึงประสบการณ์ของนักศึกษาซึ่งสอดคล้องกับที่ Guinee (1978)กล่าวว่าอาจารย์และนักศึกษานั้น ควรจะมีความเข้าใจซึ่งกันและกันสัมพันธ์ภาพของอาจารย์และนักศึกษานั้นควรเป็นไปในลักษณะของ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้และเพื่อให้ได้ มาซึ่งประสบการณ์การเรียนรู้ และสัมพันธ์ภาพเชิงช่วยเหลือกันเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเจริญเติบโตและพัฒนาการในด้านบทบาทหน้าที่ และการเผชิญกับสิ่งต่างๆในชีวิต

สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลนับได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญต่อการดำเนินชีวิต และการทำงาน ของบุคคล เนื่องจากเป็นเรื่องที่บุคคลสองคน หรือมากกว่าสองคน ทำความรู้จักกัน และติดต่อ เกี่ยวข้องกัน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง และแนวความคิดว่าด้วยอิทธิพลของ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของ Sullivan (อ้างใน นิภา นิธยาชน 2530) เขาเชื่อว่า ชีวิตเบื้องต้นที่คนเราได้เรียนรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน มีอิทธิพลต่อบุคคลิกภาพของเรา ตลอดชีวิต และเป็นรากฐานสำคัญของบุคคลิกภาพ และความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันนี้ มีอิทธิพลไม่ เฉพาะแต่ในช่วงวัยต้นๆเท่านั้น หากมีอิทธิพลต่อเนื่องสืบไปจนตลอดชีวิตของคนเรา นอกจากนั้นยังมีอิทธิพลต่อด้านการเรียนรู้ และด้านการคิดด้วย เช่นในจินตนาการ การรับรู้ การจดจำ หรือ การคิดก็คล้ายเป็นการกระทำที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้อื่นทั้งสิ้น หากไม่เกิดจากอิทธิพลของพลังจิต ภายในเท่านั้นไม่ บุคคลต่างๆในสังคม มีส่วนกำหนดสิ่งที่เราคิดและกระทำอยู่เสมอแม้ในความฝัน เราก็มักมีบุคคลอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ฉะนั้น การรับรู้ (Perception) ของคนเราเป็นเรื่องที่ได้รับ อิทธิพลจากสังคมทั้งสิ้น และ Peirce (1991) กล่าวว่า หากนักศึกษาได้รับรู้ประสบการณ์ปฏิบัติ การพยาบาลที่ไม่ดีก็จะก่อให้เกิดการเข้าใจผิด เกิดความไม่พอใจ และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนอาชีพในอนาคต

ตามที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์ในคลินิก มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ การรับรู้ประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกของนักศึกษา เพราะ ประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับนั้น ได้มาจากการกระตุ้น ชี้แนะ ชี้นำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก จากอาจารย์ผู้สอน (Mellish, 1990) และอาจารย์พยาบาลนั้นอยู่ในบทบาทที่จะต้องช่วยเหลือ ผู้เรียนให้ได้มาซึ่งทักษะปฏิบัติ (De Tornay, 1982) ซึ่งทักษะปฏิบัตินั้นเป็นหัวใจของการศึกษา วิชาชีพพยาบาล ผู้วิจัยจึงสนใจและต้องการศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพเชิง ช่วยเหลือของอาจารย์และนักศึกษากับประสบการณ์ปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาชีพพยาบาล ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์และนักศึกษา และประสบการณ์ ปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกของนักศึกษพยาบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์และนักศึกษา กับประสบการณ์ปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกของนักศึกษพยาบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
3. เพื่อศึกษาตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายประสบการณ์ปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก ของนักศึกษพยาบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

แนวเหตุผลและสมมติฐานในการวิจัย

สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์และนักเรียน เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเจริญเติบโตและพัฒนาการในด้านต่างๆ และช่วยให้เผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ดี สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์และนักศึกษา ควรเริ่มด้วยการติดต่อสื่อสารด้วยความซื่อสัตย์ เชื่อและไว้วางใจ ช่วยเหลือและแบ่งปันนักศึกษาทั้งทางด้านความคิด และความรู้สึก สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์และนักเรียน จะช่วยนักศึกษาในการเรียนรู้ และพัฒนาทั้งในด้านบุคลิกภาพ และสมรรถนะทางวิชาชีพ (Bakanauskas , 1987)

Goodwin และ Stevens (1993) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ลักษณะของครูที่ดี ผลการศึกษาพบว่า การให้ความสนใจ และเอื้ออาทรต่อนักศึกษานั้นมีคะแนนสูงเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่ง Deyoung (1991) ได้กล่าวถึง อาจารย์ที่มีประสิทธิภาพว่า จะต้องมียกยะของสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และทักษะนี้หมายถึง การให้ความสนใจในตัว of นักศึกษา รู้ถึงปัญหาต่างๆของนักศึกษา ตลอดจนความวิตกกังวลของนักศึกษา และควรยอมรับในตัว of นักศึกษา

การสร้างสัมพันธภาพ เป็นสิ่งที่จำเป็นในการเรียนการสอนทางคลินิก ซึ่งสอดคล้องกับ ดังที่ Winsor (1987) ซึ่งได้ทำการศึกษาการรับรู้ประสบการณ์ปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก ของนักศึกษายาบาล ผลการศึกษาพบว่าบุคลิกลักษณะของอาจารย์ มีอิทธิพลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา และสิ่งที่ทำให้เกิดผลเสียในการเรียนทางคลินิกก็คือ อาจารย์มอบหมายงานไม่เหมาะสม และอาจารย์ขาดการช่วยเหลือสนับสนุน ส่วนในเรื่องของบุคลิกลักษณะของอาจารย์ที่นักศึกษาต้องการคือ การแสดงออกถึง ความซื่อสัตย์ อารมณ์ขัน ให้ความอบอุ่น ให้การยอมรับนักศึกษา กระตือรือร้นและสนใจในตัว of นักศึกษา ให้ความเป็นมิตร และให้ความเอาใจใส่โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

และ สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรจะเป็นไปในลักษณะของสัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือซึ่งประกอบไปด้วย การแสดงออกของอาจารย์ดังต่อไปนี้ เช่น การมีความรู้ลึกซึ้ง การยอมรับ การแสดงออก อย่างอบอุ่นและเอื้ออาทร การมีความซื่อสัตย์ การเป็นแบบอย่าง (Bakanuaskas, 1987) และการทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยตรงนั้น เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์โดยตรง ซึ่ง Reilly (1992) กล่าวว่า การที่นักศึกษารับรู้ถึงสัมพันธภาพที่ดีระหว่างอาจารย์และ นักศึกษา จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ทางคลินิก และต่อเนื่องถึงประสบการณ์ปฏิบัติ การพยาบาลทางคลินิก

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานการวิจัยไว้ว่า

1. สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสบการณ์ปฏิบัติพยาบาลทางคลินิก

2. การมีความรู้ลึกซึ้ง การยอมรับ การแสดงออกอย่างอบอุ่นและเอื้ออาทร การมี ความซื่อสัตย์ การเป็นแบบอย่าง การทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยตรง สามารถร่วมกัน ทำนุภาพประสบการณ์ปฏิบัติพยาบาลทางคลินิกของนักศึกษาพยาบาล

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์และนักศึกษา ใน 6 ด้าน คือ การมีความรู้ลึกซึ้ง การยอมรับ การแสดงออกอย่างอบอุ่นและเอื้ออาทร การมีความซื่อสัตย์ การเป็นแบบอย่าง การทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยตรง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาแบ่งเป็นดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์และนักศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกของนักศึกษาพยาบาล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์และนักศึกษา หมายถึงการกระทำหรือกิจกรรมของอาจารย์ในการนิเทศนักศึกษาขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้เรียนรู้และมีการเปลี่ยนแปลง ความคิด ความรู้สึก หรือการกระทำ ซึ่งวัดได้จากการรายงานของนักศึกษาเกี่ยวกับการแสดงออกของอาจารย์ 6 ด้านคือ

1. การร่วมรู้สึก หมายถึงการที่อาจารย์เข้าใจในความรู้สึกของนักศึกษาและสามารถสื่อสารกับนักศึกษาเกี่ยวกับความรู้สึกนั้นๆอย่างถูกต้อง
2. การยอมรับ หมายถึงการที่อาจารย์มองเห็นความสำคัญ และยอมรับในความเป็นบุคคลของนักศึกษา การยอมรับนั้นได้แก่ การยอมรับความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษา เข้าใจ และยอมรับลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา ทั้งส่วนที่เข้มแข็งและอ่อนแอ ความรู้สึกทั้งด้านบวกและด้านลบ อาจารย์จะต้องเปิดใจที่จะเข้าใจสถานการณ์ต่างๆโดยไม่ด่วนตัดสินว่าผิด ถูก ดี เลว
3. การแสดงออกอย่างอบอุ่นและเอื้ออาทร หมายถึงการที่อาจารย์แสดงออกถึงความรักและห่วงใย เอาใจใส่ในตัวนักศึกษา มีน้ำใจ ใส่ใจต่อความรู้สึกของนักศึกษา และให้ความเป็นกันเอง
4. การมีความซื่อสัตย์ หมายถึงการที่อาจารย์ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง ต่อนักศึกษา ต่อหน้าที่การงาน ในการนิเทศนักศึกษา และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความซื่อสัตย์คือ เตือนสติและแนะนำในสิ่งที่ประไรชยน์ ไม่เปิดเผยความลับของ

นักศึกษา ประพฤติตนตรงตามคำพูดและความคิด ไม่ใช้อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนตน ร่วมมือ
ร่วมใจกันทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5. การเป็นแบบอย่าง หมายถึงการที่อาจารย์แสดงตนเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษา ทั้ง
ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านวิชาการ และด้านวิชาชีพ ในด้านการปฏิบัติการพยาบาล อาจารย์
จะต้องมีความสามารถทางการพยาบาล มีทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลโดยนำความรู้และแนวคิด
ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล รวมทั้งมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับ
บุคลากรในทีมสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านวิชาการนั้นอาจารย์จะต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจ
อย่างลึกซึ้งในศาสตร์สาขาการพยาบาลและศาสตร์สาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง และสามารถประยุกต์ความ
รู้ทางทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติอย่างเกิดประโยชน์ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง
ในด้านวิชาชีพอาจารย์จะต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ประพฤติตนอยู่ในขอบเขตของจรรยาบรรณแห่ง
วิชาชีพ

6. การทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยตรง หมายถึงการที่อาจารย์สร้างความ
เจริญอกงามให้กับนักศึกษาทั้งทางด้าน ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะ ในการฝึกปฏิบัติ
การพยาบาลในคลินิก ซึ่งได้แก่การสอน ชี้นำ ชี้นำ สนับสนุน จัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้นักศึกษา
ประยุกต์ความรู้ทางด้านทฤษฎี มาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสบการณ์ปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก หมายถึงความคิด ความรู้สึก และ
ความคาดหวังของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับ บุคคล สถานการณ์และเหตุการณ์ต่างๆที่ตนได้ประสบ
มาแล้ว ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก ซึ่งในการวิจัยวัดได้จากการรายงานของนักศึกษา
เกี่ยวกับ ความคิด ความรู้สึก และความคาดหวังที่มีต่อ งานในการศึกษาภาคปฏิบัติ ตนเอง และ
วิชาชีพ

นักศึกษานพยาบาล หมายถึงนักศึกษานพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 3 ที่ผ่านการฝึกปฏิบัติ
การพยาบาลทางคลินิกมาแล้ว อย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา และกำลังศึกษาอยู่ในคณะพยาบาล
ศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

อาจารย์พยาบาล หมายถึงอาจารย์ประจำของคณะพยาบาลศาสตร์ ซึ่งทำการสอน
นักศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงสัมพันธภาพระหว่างอาจารย์และนักศึกษาพยาบาล
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถของอาจารย์พยาบาลในการให้การช่วย

เหลือแก่นักศึกษาพยาบาล

3. เป็นแนวทางพัฒนา ส่งเสริม ประสิทธิภาพการรับรู้ในทางบวก
4. เป็นแนวทางในการทำวิจัยประเด็นที่สัมพันธ์กันต่อไป